

**Milieucriteria voor het maatschappelijk
verantwoord inkopen van**

Kantoorartikelen

Versie maart 2017

1. Scope/afbakening

De productgroep kantoorartikelen omvat opberg- en archiveringsmiddelen, etiketten, zelfklevende memoblokjes en schrijfgerei. De volgende producten (met bijbehorende CPV-code) maken deel uit van de productgroep Kantoorartikelen. Hieronder staan de CPV-codes die van toepassing zijn op deze productgroep. Deze lijst met producten is niet uitputtend.

Producten	CPV-code
Kantoorbenodigdheden (inclusief schrijfblokken)	30192000-1
Archiefdozen, brievenbakjes, voorraaddozen en soortgelijke artikelen	30199500-5

Dit document beschrijft de milieucriteria. Informatie over de andere onderdelen van maatschappelijk verantwoord inkopen, zoals sociale voorwaarden en social return, kunt u terugvinden op de website van PIANOo, bij de specifieke productgroep pagina: <https://www.pianoo.nl/document/10556/productgroep-kantoorartikelen>.

2. Belangrijkste milieueffecten

In onderstaande tabel staan de duurzaamheidsthema's en de daarbij behorende benadering voor de productgroep Kantoorartikelen. In de kolom "benadering" is weergegeven hoe de "duurzaamheid" per thema kan worden beïnvloed via de criteria van duurzaam inkopen. In deze kolom is tevens een verwijzing opgenomen naar eisen, gunningscriteria of suggesties waarmee aan de benadering voldaan kan worden. De productgroep kan ook impact hebben op andere milieuthema's, maar die zijn minder van belang, op dit moment proportioneel, of er zijn geen (vooralsnog) geen geschikte standaardcriteria voor.

Thema's	Benadering	Nr. eis/ criterium
Materialen en grondstoffen Grondstofgebruik en gebruik schadelijke stoffen tijdens productieproces	Gebruiken van producten op basis van gerecyclede grondstoffen	GC1
	Inkopen producten zonder schadelijke en gevaarlijke stoffen (in zowel productieproces als producten)	ME1, ME2, ME3, ME4, AS1

3. Aandachtspunten en suggesties

Door al vanaf de voorbereidingsfase na te denken over de kansen en mogelijkheden voor een zo duurzaam mogelijke inkoop, kunt u komen tot meer ambitieuze of andersoortige specificaties dan de standaard minimumeisen en gunningcriteria opgenomen in dit document. In onderstaande tabel staan aandachtspunten en suggesties om duurzaamheid te bevorderen voor inkopen binnen deze productgroep.

Nr.	Aandachtspunten en suggesties (AS)
AS1	Biobased inkopen overwegen In voorkomende gevallen zijn biobased grondstoffen te prefereren boven grondstoffen van fossiele oorsprong, zoals bijvoorbeeld kunststoffen. Verken, bij voorkeur samen met de markt, de mogelijkheden, voor- en eventuele nadelen van de inzet van biobased grondstoffen bij uw inkoopbehoefte en geef deze een passende plek in uw aanbestedingsdocumenten.

	Meer informatie over biobased inkopen is te vinden via PIANOo MVI Thema biobased inkopen (https://www.pianoo.nl/themas/maatschappelijk-verantwoord-inkopen-duurzaam-inkopen/mvi-themas/biobased-inkopen), waar ook de wegwijzer biobased inkopen te vinden is en de Handreikingen Biobased Inkopen (https://www.pianoo.nl/themas/maatschappelijk-verantwoord-inkopen-mvi-duurzaam-inkopen/handreikingen-mvi-0/handreikingen-biobased-inkopen). Indien u een eis opneemt dat het gebruikte materiaal biobased moet zijn, vraag dan naar beschrijvingen van de gebruikte materialen en een onderbouwing van claims als “biobased”, “duurzame biomassa” en “composteerbaar”. Dit maakt de beoordeling eenvoudiger en geeft de inkoper de mogelijkheid om gedurende de levering van de goederen te controleren of er daadwerkelijk geleverd wordt wat is afgesproken. Belangrijk is hierbij wel om niet te eisen dat specifieke certificaten worden overlegd omdat dit producenten mogelijk onnodig op kosten kan jagen terwijl alternatief bewijs ook voldoet.
--	--

4. Selectiecriteria

Niet bepaald voor deze productgroep.

5. Minimumeisen

Nr.	Minimumeisen (ME)
ME1	Opberg- en archiveringsmiddelen - Het materiaal is geen polyvinylchloride (PVC). - In het materiaal is geen van de volgende stoffen verwerkt: - kleurstoffen; - optische witmakers; - inkten; - oppervlakte-veredelingsmaterialen; - lijmen en coatings, die zijn geclassificeerd als gevaarlijk voor de gezondheid met de H zinnen: H351, H350, H340, H360D en H361d en/of zijn geclassificeerd als gevaarlijk voor het milieu met de H zinnen H400 en H411 volgens de Richtlijn 99/45/EG. - Voor zover de sub 2. bedoelde stoffen niet zijn geclassificeerd als omschreven in sub 2, is verwerking ervan slechts toegestaan mits ze geen arseen, chroom (VI), lood en zink bevatten in hogere concentraties dan de detectiegrens. Kleurstoffen mogen niet meer dan 100 mg/kg koper bevatten. - In het product verwerkte lijmen bevatten (exclusief eventueel etiket) niet meer dan 1% vluchtige organische stoffen. <i>(Geldt voor papier en karton)</i> Het toegepaste vezelmateriaal moet voor minimaal 90% (w/w) afkomstig zijn uit reeds gebruikt papier; <i>(Geldt voor papier en karton)</i> Bij de productie van het materiaal is geen van de volgende complexvormers toegepast: EDTA, DTPA en APEO <i>(Geldt voor papier en karton)</i> Aan het materiaal is geen glyoxal toegevoegd. <i>(Geldt voor papier en karton)</i> Het materiaal is niet gebleekt met elementair chloor (chloorgas), tenzij dit met het procédé van chloorarme bleiking (ECF) is gebeurd. <i>Verificatie</i> De inschrijver kan worden gevraagd om documentatie te overleggen waaruit blijkt dat aan bovenstaande criteria wordt voldaan.
ME2	Etiketten en zelfklevende memoblokjes - In het materiaal is geen van de volgende stoffen verwerkt: - kleurstoffen; - optische witmakers; - inktten; - oppervlakte-veredelingsmaterialen; - lijmen en coatings die zijn geclassificeerd als gevaarlijk voor de gezondheid met de H zinnen: H351, H350, H340, H360D en H361d en/of zijn geclassificeerd als gevaarlijk voor het milieu met de H zinnen H400 en H411 volgens de Richtlijn 99/45/EG. - Voor zover de sub 1. bedoelde stoffen niet zijn geclassificeerd als omschreven sub 1, is

	verwerking ervan slechts toegestaan mits ze geen arseen, chroom (VI), lood en zink bevatten in hogere concentraties dan de detectiegrens. Kleurstoffen mogen niet meer dan 100 mg/kg koper bevatten. 3. Het organisch oplosmiddelgehalte van de gebruikte lijm en van eventuele siliconen/'release coatings' is bij toepassing niet hoger dan 0,1 % (w/w). 4. (Geldt voor papier en karton) Het materiaal is niet gebleekt met elementair chloor (chloorgas), tenzij dit met het procedé van chloorarme bleiking (ECF) is gebeurd. <i>Verificatie</i> De inschrijver kan worden gevraagd om documentatie te overleggen waaruit blijkt dat aan bovenstaande criteria wordt voldaan.
ME3	Schrijfgerei De volgende eisen worden gesteld aan het te leveren schrijfgerei (en de materialen waaruit deze bestaan): 1. Het materiaal is geen polyvinylchloride (PVC). 2. In het schrijfgerei zijn geen kleurstoffen en andere additieven verwerkt die geclassificeerd zijn als gevaarlijk voor de gezondheid met de H zinnen: H351, H350, H340, H360D en H361d en/of als gevaarlijk voor het milieu met de H zinnen H400, H411 volgens Richtlijn 99/45/EG niet toegestaan. 3. De concentraties van de onderstaande zware metalen in de grondstof van de kunststofhouders zijn bij - chroom: lager dan 50 mg/kg; - koper: lager dan 500 mg/kg; - lood: lager dan 500 mg/kg; - zink: lager dan 2000 mg/kg. 4. De toegepaste inkt van vulpenpen, fineliners en rollers is op waterbasis. <i>Verificatie</i> De inschrijver kan worden gevraagd om documentatie te overleggen waaruit blijkt dat aan bovenstaande criteria wordt voldaan.
ME4	Duurzaam hout Te leveren hout of hout verwerkt in te leveren (hout)producten dient te voldoen aan de Dutch Procurement Criteria for Timber die zijn vastgelegd in de TPAS (Timber Procurement Assessment System), waarbij geldt dat het voldoet aan ten minste 7 van de 9 principes voor duurzaam bosbeheer (sustainable forest management). <i>Verificatie</i> Hout voldoet in elk geval aan de criteria indien het is gecertificeerd volgens een systeem dat is goedgekeurd door de toetsingscommissie TPAC (Timber Procurement Assessment Committee). Daarnaast kan de inschrijver ander bewijs leveren, voorzien van uitgebreide, gedocumenteerde en op authenticiteit verifieerbare gegevens en informatie, waaruit blijkt dat aan de gestelde minimumeis wordt voldaan. Een overzicht met goedgekeurde certificatiesystemen is te vinden op de website: http://www.tpac.smk.nl/170/about/judgements.html <i>Toelichting</i> Meer informatie over het inkopen van duurzaam geproduceerd hout en papier is te vinden op: www.inkoopduurzaamhout.nl. Een voorbeeld bestekbepaling t.a.v. duurzaam geproduceerd hout is te vinden op: http://www.inkoopduurzaamhout.nl/bestektekst.pdf. Algemene informatie over het voorschrijven en controleren van duurzaam geproduceerd hout is te vinden op: www.houtdatabase.nl. De volledige TPAS criteria zijn te vinden op de website: http://www.tpac.smk.nl/Public/TPAC%20documents/DutchProcurementCriteriaMAR2014.pdf.
ME5	Gebruik gerecycled materiaal voor verpakkingen Wanneer kartonnen dozen worden gebruikt, dienen deze voor minstens 80% uit gerecycled materiaal te bestaan. Wanneer voor de eindverpakking kunststofzakken of -vellen worden gebruikt, dienen deze voor minstens 75% uit gerecycled materiaal te bestaan. Wanneer gekozen wordt voor biobased materiaal is deze minimum eis niet van toepassing. <i>Verificatie</i> Een monster van de productverpakking moet bij de aanvraag worden verstrekt, samen met een bijbehorende verklaring waarin staat dat aan dit criterium is voldaan. <i>Bron: EU GPP office equipment</i>

6. Gunningscriteria

Nr.	Gunningscriteria (GC)
GC1	Gerecyclede papiervezels Naarmate de te leveren papier- en kartonproducten bestaan uit een hoger gewichtspercentage gerecyclede (papier)vezels, wordt een hogere waardering toegekend. <i>Toelichting</i> In de markt zijn er nog niet veel etiketten en zelfklevende memoblokjes uit gerecycled materiaal beschikbaar, en is daarom niet als eis opgenomen. Wel kunnen met extra score de aanbieders gestimuleerd worden om ook hier milieuvriendelijker aanbieding te doen. <i>Verificatie</i> De inschrijver kan worden gevraagd om documentatie te overleggen waaruit blijkt dat aan bovenstaand criterium wordt voldaan. Producten met een type I milieukeurmerk of met een milieuverklaring die aan dit criterium voldoet, worden geacht te voldoen. Andere gepaste vormen van bewijs, zoals een technisch dossier van de fabrikant of een keuringsrapport van een erkende instantie, worden ook aanvaard. <i>Toelichting</i> Een type I milieukeurmerk betreft milieukeurmerken gebaseerd op een onafhankelijke toetsing tegen vooraf vastgestelde milieucriteria die zijn gebaseerd op een 'life cycle benadering'. In Nederland zijn voorbeelden daarvan het Milieukeur en het EKO keurmerk. Andere voorbeelden zijn: EU Ecolabel (Europa), Blaue Engel (Duitsland) en Nordic Swan (Scandinavië). Voor verdere toelichting op type I milieu-etikettering zie: http://www.nen.nl/NEN-Shop/Norm/NENENISO-140242000-en.htm.
GC2	Recycling verpakkingen Naarmate de inschrijver zorg draagt voor betere recycling van de verpakking wordt dit deel van de inschrijving hoger gewaardeerd. De inschrijver kan punten verdienen door: - Multilayers, zwart plastic en samengestelde verpakkingen te vermijden - Verpakkingen te gebruiken die goed gerecycled kunnen worden - Het inzamelen en recyclen van een hoger percentage van de door hem geleverde verpakkingen <i>Verificatie</i> De inschrijver wordt gevraagd om aan te geven: - of multilayers, zwart plastic en samengestelde verpakkingen worden gebruikt - of de verpakkingen goed gerecycled kunnen worden, waarbij 'goed gerecycled' wordt gedefinieerd als: met de hand te scheiden in onderdelen van één materiaal en/of verpakkingen die geschikt zijn voor meervoudig gebruik - welk percentage van de door hem geleverde verpakkingen wordt ingezameld en gerecycled. De inschrijver dient een sample toe te sturen van de verpakking. Daarnaast dient hij een verklaring toe te sturen waarin hij aangeeft 1) welk percentage van de gebruikte verpakkingen wordt ingezameld/meegenomen 2) hoe de gebruikte verpakkingen worden verwerkt in de afvalfase 3) in geval van recycling: welke recycler dit materiaal recyclet.

7. Contractbepalingen

Niet bepaald voor deze productgroep.